
Beneš o rozhovoru s generály 29. září 1938 (publikováno 1947)

Reprezentanti československé armády stojíce tu přede mnou v krásném sále hradním, jenž býval Masarykovou knihovnou, jeden po druhém se pohnutě, někdy rozčileně ujali slova, dokazovali mi jednomyslně a v různých formách toto:

„Ať velmoci usnesou cokoli, mobilizovaná a na hranicích a v pevnostech rozložená armáda by nesnesla, abychom nyní nátlaku jejich povolili a učinili nějaké územní koncese Hitlerovi. Musíme do války, ať důsledky jsou jakékoliv. Západní velmoci budou ostatně přinuceny nás následovati. Národ je naprosto jednotný, armáda je naprosto pevná a chce do toho jít. A i kdybychom zůstali sami, nesmíme povolit; armáda má svou povinnost bránit území republiky, chce jít a půjde do boje.“

Byl to rozhovor velmi pohnutý. Viděl jsem slzy v očích některých generálů a slyšel jsem z jejich úst slova prosby, výstrahy i hrozby. Nepřešli nikde dovolenou mez ve svém postoji generálů k vrchnímu veliteli; ale byly to prosby i výstrahy výrazné. Dojaly mne a znovu mnou otřásly. Zaváhal jsem. Nakonec po nové úvaze jsem jim rozhodně a pevně odpověděl takto:

„Je dobře, že jste přišli, a je správné, že jste mluvili tak, jak má mluvit československý voják. **To co žádáte je vaší povinností žádat a dělat, je to ke cti československému vojsku.** Máte pravdu, lid náš chce to, co žádáte i vy, a je to krásné, že v této těžké chvíli národ a armáda takto cítí a jsou tak plně zajedno.

Ale já jsem v jiné situaci nežli vy. Já nejsem jen vrchním velitelem armády, jsem také prezidentem a politickým exponentem národa jako celku. Já nemohu brát v úvahu jen to, co cítí lid a armáda. **Já musím vidět celou naši situaci vnitřní i mezinárodní, všechny složky toho, oč nyní jde. A všechny důsledky, které by naše eventuelní kroky měly za následek.** Především se mýlíte, že by se Anglie a Francie k nám připojily, půjdeme-li do války sami. Dle mých zpráv a dle toho, co sám vidím ve Francii a v Anglii, dnes obě tyto země do války kvůli českým Němcům nepůjdou a vůči nám budou postupovat jako vůči viníkům války, půjdeme-li do ní sami.

BENEŠ, Edvard: *Mnichovské dny. Paměti*, Svoboda, Praha 1968, s. 340-342, zvýraznil E. Beneš

Analyzujeme, interpretujeme:

- Jaká je hlavní myšlenka textu, na co se Beneš soustředí? Jsou pro něj důležitější okolnosti zahraniční, nebo vnitropolitické? Jak hodnotí vnitřní politiku?
- O jakém národě to generálové mluví? O jakém lidu mluví Edvard Beneš? O jakých národech naopak nemluví? Co to vypovídá o jejich vztahu?